

POWIATOWY URZĄD PRACY W JASTRZĘBIU ZDROJU

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

**W JASTRZĘBIU ZDROJU
w 2009 ROKU**

Jastrzębie Zdrój, marzec 2010 r.

Przedruk w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

opracowanie: Agnieszka Kłuszo, Żaneta Szymaniec
Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu Zdroju

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
UWAGI METODOLOGICZNE.....	5
DOBÓR PRÓBY	6
MIERNIKI STOSOWANE DO MONITORINGU	7
BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW.....	8
NAPŁYW BEZROBOTNYCH.....	10
WSKAŹNIK DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA	13
RANKING ZAWODÓW WEDŁUG LICZBY OFERT PRACY	16
BEZROBOTNI I OFERTY PRACY WG PKD	19
RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	20
PODSUMOWANIE.....	25
ANEKS	26
SPIS ZAWODÓW UJĘTYCH W RAPORCIE	26
SPIS TABEL	28

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co może stanowić sygnał dla osób stojących przed wyborem przyszłego zawodu, jak również pozwoli na zaplanowanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu. Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłuży w szczególności do:

- określenia kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenia bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenia odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżącej korekty poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienia poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienia realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawą opracowania rankingu są zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Departamentu Rynku Pracy. Raport opracowany został na podstawie danych z:

- załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”,
- załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności”,
- rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności (Dz.U. nr 265, poz. 2644 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2007 r.),
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. nr 99, poz. 1001 z dnia 20.04.2004 r. z późniejszymi zmianami).

Celem niniejszej analizy jest ukazanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w II półroczu 2009 roku, a w szczególności: jak kształtowało się bezrobocie oraz w jakich zawodach pracodawcy najczęściej składali zapotrzebowanie na pracowników.

Analiza ta jest skierowana do samorządu terytorialnego, szkół ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, jednostek szkolących, centrów kształcenia ustawicznego oraz dla wszystkich zajmujących się problematyką zatrudnienia.

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tych bezrobotnych, którzy przed zarejestrowaniem poprzednio

pracowali; analiza obejmuje osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jastrzębiu Zdroju w okresie I-XII 2009 r.;

- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy; analiza dotyczy ofert pracy ewidencjonowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu Zdroju w okresie I-XII 2009 r.;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu);
- wnioski.

Uwagi metodologiczne

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje pracowników. Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy.

W tym celu opracowano metodologię wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. MZDiN jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz. Dane te stanowią niezbędne informacje dla prawidłowego funkcjonowania systemu szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest większy od 1,1.*

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest mniejszy od 0,9.*

Natomiast, jeżeli stosunek ten zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1 to zawód należy uważać za **zawód zrównoważony**, czyli wykazujące równowagę na rynku pracy.

Dobór próby

Podobnie jak w opracowaniu za I półrocze 2009r., określono poziom istotności danych na poziomie 10. Uwzględniono zawody, w których zarejestrowanych jako bezrobotne jest 10 lub więcej osób oraz takie, w których liczba ofert pracy w ciągu roku była równa lub większa niż 10). Takie ograniczenie umożliwia odrzucenie zawodów, które pojawiają się na lokalnym rynku pracy incydentalnie – jedynie kilka razy w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wybór wartości minimalnej liczebności reprezentantów danego zawodu został poprzedzony analizą stopnia adekwatności struktury próby badawczej do struktury badanej populacji. Poniżej zostały przedstawione wyniki tej analizy – okazało się, że zmniejszenie wartości minimalnej liczebności reprezentantów danego zawodu poniżej 10 nie powoduje znaczących zmian w strukturze próby (taki zabieg skutkowałby natomiast z pewnością obniżeniem czytelności raportu ze względu na prawie dwukrotne zwiększenie liczby zawodów, uwzględnionych w opracowaniu).

Tabela 1 - Dobór próby wg struktury wybranych kategorii bezrobotnych

	STRUKTURA GRUP WG WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH		
	KOBIETY	ABSOLWENCI	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY
Populacja (3312os.) 374 zawody	60,60%	9,30%	12,14%
Próba – pow. 5 (2868 os. = 86,59%) 94 zawody	60,91%	5,86%	11,40%
Próba – pow. 10 (2398 os. = 78,11%) 52 zawody	62,27%	9,59%	11,17%
Próba – pow. 15 (2398 os. = 72,40%) 36 zawodów	63,80%	9,42%	11,43%
Próba – pow. 20 (2228 os. = 67,27%) 26 zawodów	65,08%	9,69%	11,22%

Tabela 2 - Dobór próby wg liczby ofert pracy

	%
Całość (2712 ofert) 235 zawodów	100%
Próba – pow. 5 (2438 oferty) 92 zawody	89,90%
Próba – pow. 10 (2220 oferty) 58 zawodów	81,86%
Próba – pow. 15 (1966 ofert) 37 zawodów	72,49%
Próba – pow. 20 (1883 ofert) 32 zawody	69,43%

W monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych uwzględniono grupę 84 zawodów oraz bezrobotnych bez zawodu, które są najbardziej istotne na lokalnym rynku pracy. Analizą w zakresie struktury bezrobotnych objęto 80,71% zarejestrowanych

bezrobotnych, analizą w zakresie struktury ofert pracy objęto 84,55% zaewidencjonowanych ofert pracy. Pominięto zawody, których przedstawiciele lub oferty pojawiły się mniej niż 10 razy w ciągu 2009r.

Lista zawodów ujętych w niniejszym opracowaniu znajduje się w Aneksie.

Mierniki stosowane do monitoringu

Analizę diagnostyczną przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy wg zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych.

Ponadto wykorzystano mierniki tj.:

- **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej** w danym zawodzie – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku;
- **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku;
- **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym roku, będącej w dyspozycji powiatowego urzędu pracy i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w określonym zawodzie w danym roku.
- **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.

Bezrobotni według zawodów

Liczba bezrobotnych w dniu 31.12.2009. wyniosła 3312 os., w tym kobiety to 60,6% (2007 os.).

Największą kategorię stanowią bezrobotni bez zawodu (902 os., 27,23% bezrobotnych, w tym kobiety stanowią 63,19%).

Strukturę bezrobotnych według zawodów przedstawia poniższa tabela, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych jest 10 i więcej osób oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy.

Tabela 3 – Struktura bezrobotnych wg zawodów

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-kobiety
OGÓŁEM W ZAWODACH UJĘTYCH W OPRACOWANIU			2673	1651	248	154	307	210
	"000000"	Bez zawodu	902	570	174	110	43	27
1.	"522107"	Sprzedawca	333	304	11	6	54	52
2.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	88	72	5	4	13	11
3.	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	77	0	0	0	15	0
4.	"512201"	Kucharz	65	52	1	0	9	8
5.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	64	59	3	3	7	6
6.	"743304"	Krawiec	63	61	1	1	14	14
7.	"931301"	Robotnik budowlany	54	1	0	0	9	0
8.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	51	0	0	0	2	0
9.	"722204"	Ślusarz	47	1	0	0	9	0
10.	"914103"	Robotnik gospodarczy	39	19	0	0	10	7
11.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	38	35	6	6	1	1
12.	"913207"	Sprzątacza	35	35	0	0	9	9
13.	"512302"	Kelner	32	28	1	1	8	7
14.	"743604"	Szwaczka	31	30	0	0	7	7
15.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	30	18	5	2	3	2
16.	"712102"	Murarz	30	0	0	0	6	0
17.	"741201"	Cukiernik	29	21	0	0	2	2
18.	"741203"	Piekarz	29	11	1	0	3	3
19.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	28	27	2	2	7	6
20.	"512301"	Bufetowy [barman]	27	26	0	0	7	7
21.	"244104"	Pedagog	26	25	3	2	1	1
22.	"311502"	Technik mechanik	26	1	3	0	1	0
23.	"913206"	Salowa	22	22	0	0	6	6
24.	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	21	18	0	0	1	1
25.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	21	0	0	0	2	0
26.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	20	14	0	0	1	1
27.	"312102"	Technik informatyk	19	7	2	0	0	0
28.	"712301"	Cieśla	19	0	0	0	4	0
29.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	19	16	3	2	7	6

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2009 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy- kobiety
30.	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	18	6	0	0	2	0
31.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	17	15	3	3	1	1
32.	"722304"	Tokarz	17	6	0	0	3	2
33.	"413103"	Magazynier	16	8	0	0	1	1
34.	"247901"	Specjalista administracji publicznej	15	13	2	1	1	1
35.	"714101"	Malarz budowlany	15	3	0	0	0	0
36.	"714103"	Malarz – tapeciarz	15	6	0	0	5	2
37.	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	14	12	2	2	2	2
38.	"512202"	Kucharz małej gastronomii	14	7	4	1	2	2
39.	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	13	12	4	4	0	0
40.	"311204"	Technik budownictwa	13	7	2	1	0	0
41.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	13	0	3	0	0	0
42.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	13	2	0	0	2	1
43.	"311302"	Technik elektryk	12	1	0	0	1	0
44.	"346104"	Pracownik socjalny	12	11	0	0	2	2
45.	"931102"	Robotnik naziemny [górnictwo]	12	7	0	0	3	1
46.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	11	5	0	0	0	0
47.	"721303"	Blacharz samochodowy	11	0	3	0	0	0
48.	"742204"	Stolarz	11	0	1	0	0	0
49.	"244105"	Socjolog	10	6	3	3	1	0
50.	"421102"	Kasjer handlowy	10	10	0	0	0	0
51.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	10	1	0	0	0	0
52.	"742207"	Stolarz meblowy	10	0	0	0	2	0
53.	"913204"	Pomoc kuchenna	9	8	0	0	4	4
54.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	8	8	0	0	0	0
55.	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	8	0	0	0	1	0
56.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	8	0	0	0	0	0
57.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	8	1	0	0	0	0
58.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	7	0	0	0	0	0
59.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	6	6	0	0	3	3
60.	"915206"	Woźny	5	4	0	0	2	2
61.	"224101"	Pielęgniarka	3	3	0	0	0	0
62.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	3	0	0	0	1	0
63.	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	3	0	0	0	2	0
64.	"916201"	Robotnik placowy	3	0	0	0	2	0
65.	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	2	1	0	0	0	0
66.	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	2	2	0	0	0	0
67.	"712401"	Brukarz	2	0	0	0	0	0
68.	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	2	1	0	0	0	0
69.	"122401"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	1	1	0	0	1	1
70.	"223903"	Fizjoterapeuta	1	1	0	0	0	0

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy- kobiety
71.	"233201"	Nauczyciel przedszkola	1	1	0	0	1	1
72.	"411101"	Sekretarka	1	1	0	0	0	0
73.	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	1	1	0	0	0	0
74.	"712901"	Konserwator budynków	1	0	0	0	1	0
75.	"932106"	Sortowacz	1	1	0	0	0	0
76.	"241903"	Doradca podatkowy	0	0	0	0	0	0
77.	"245207"	Projektant wzornictwa przemysłowego	0	0	0	0	0	0
78.	"341504"	Telemarketer	0	0	0	0	0	0
79.	"345390"	Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej	0	0	0	0	0	0
80.	"711190"	Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0	0	0	0	0	0
81.	"711201"	Strzałowcy	0	0	0	0	0	0
82.	"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	0	0	0	0	0	0
83.	"827490"	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	0	0	0	0	0	0
84.	"915108"	Kolporter	0	0	0	0	0	0

Najliczniej reprezentowany zawód to sprzedawca (333 os.), który posiada co dziesiąty bezrobotny w Jastrzębiu Zdroju (10,05%). Jest to zawód silnie sfeminizowany (91,29% sprzedawców to kobiety).

Napływ bezrobotnych

Napływ bezrobotnych w ewidencji urzędu pracy wyniósł w 2009 r. 7391 os. (w tym 55,81% kobiet, czyli 4125 os.).

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się jako osoby bez zawodu 2347 os. (31,75%) oraz sprzedawcy 661 os. (8,94%)

Napływ bezrobotnych według zawodów przedstawia poniższa tabela, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych jest co najmniej 10 osób oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy.

Tabela 4 – Napływ bezrobotnych wg zawodów

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety
Napływ ogółem			7391	4125	1136	678
Napływ w zawodach ujętych w opracowaniu			6071	3422	950	558
	"000000"	Bez zawodu	2347	1258	695	402
1.	"522107"	Sprzedawca	661	595	26	19
2.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	183	153	12	12

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety
3.	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	135	0	2	0
4.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	135	125	7	6
5.	"512201"	Kucharz	126	102	4	1
6.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	117	0	1	0
7.	"743304"	Krawiec	113	107	4	4
8.	"931301"	Robotnik budowlany	104	1	0	0
9.	"722204"	Ślusarz	103	2	3	0
10.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	94	84	14	13
11.	"512302"	Kelner	89	74	2	2
12.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	86	0	1	0
13.	"244104"	Pedagog	86	81	21	18
14.	"741203"	Piekarz	69	13	8	0
15.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	66	40	15	6
16.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	64	63	9	9
17.	"913207"	Sprzątaczką	63	63	0	0
18.	"712102"	Murarz	61	0	0	0
19.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	60	39	5	4
20.	"512301"	Bufetowy [barman]	58	55	5	5
21.	"914103"	Robotnik gospodarczy	58	22	0	0
22.	"311502"	Technik mechanik	58	3	13	0
23.	"741201"	Cukiernik	54	38	2	0
24.	"413103"	Magazynier	45	17	0	0
25.	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	43	15	0	0
26.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	41	32	7	6
27.	"312102"	Technik informatyk	41	15	6	0
28.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	40	6	6	1
29.	"714101"	Malarz budowlany	38	8	0	0
30.	"743604"	Szwaczka	38	37	0	0
31.	"712301"	Cieśla	37	0	0	0
32.	"512202"	Kucharz małej gastronomii	36	19	11	4
33.	"742204"	Stolarz	34	0	3	0
34.	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	31	27	6	5
35.	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	31	27	3	1
36.	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	31	20	11	8
37.	"311204"	Technik budownictwa	30	14	5	3
38.	"247901"	Specjalista administracji publicznej	29	26	9	8
39.	"721303"	Blacharz samochodowy	28	0	3	0
40.	"421102"	Kasjer handlowy	28	26	1	1
41.	"244105"	Socjolog	28	24	7	7
42.	"311302"	Technik elektryk	28	3	0	0

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety
43.	"722304"	Tokarz	28	10	0	0
44.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	27	0	0	0
45.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	27	3	0	0
46.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	26	0	6	0
47.	"913206"	Salowa	26	26	0	0
48.	"931102"	Robotnik naziemny [górnictwo]	25	15	0	0
49.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	24	0	1	0
50.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	22	17	5	4
51.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	21	21	4	4
52.	"742207"	Stolarz meblowy	20	0	1	0
53.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	19	2	0	0
54.	"346104"	Pracownik socjalny	19	17	0	0
55.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	19	12	0	0
56.	"714103"	Malarz – tapeciarz	18	5	1	0
57.	"913204"	Pomoc kuchenna	17	15	0	0
58.	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	14	0	0	0
59.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	11	11	0	0
60.	"224101"	Pielęgniarka	11	11	1	1
61.	"916201"	Robotnik placowy	7	0	0	0
62.	"712401"	Brukarz	6	0	0	0
63.	"233201"	Nauczyciel przedszkola	5	5	2	2
64.	"223903"	Fizjoterapeuta	4	4	2	2
65.	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	4	2	0	0
66.	"915206"	Woźny	4	3	0	0
67.	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	3	0	0	0
68.	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	3	2	0	0
69.	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	2	1	0	0
70.	"712901"	Konserwator budynków	2	0	0	0
71.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	2	0	0	0
72.	"411101"	Sekretarka	2	2	0	0
73.	"932106"	Sortowacz	2	2	0	0
74.	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	2	1	0	0
75.	"122401"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	1	1	0	0
76.	"711190"	Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1	0	0	0
77.	"241903"	Doradca podatkowy	0	0	0	0
78.	"915108"	Kolporter	0	0	0	0
79.	"345390"	Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej	0	0	0	0
80.	"827490"	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	0	0	0	0
81.	"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	0	0	0	0

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci -razem	Bezrobotni absolwenci -kobiety
82.	"245207"	Projektant wzornictwa przemysłowego	0	0	0	0
83.	"711201"	Strzałowcy	0	0	0	0
84.	"341504"	Telemarketer	0	0	0	0

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem niezwykle negatywnym. Wyklucza ludzi z aktywności zawodowej oraz społecznej, powoduje utratę motywacji do działania a także powoduje, iż osoby pozostające przez długi czas bez możliwości pracy zarobkowej zaczyna cechować „wyuczona bezradność”. Jest to niezwykle niebezpieczne zjawisko, powodujące utratę zdolności oceny sytuacji i brak umiejętności podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” obliczono wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie, który jest mierzony jako iloczyn liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy i liczby zarejestrowanych w zawodzie.

W 2009 roku ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie przedstawiał się następująco (w poniższej tabeli uwzględniono zawody, które miały co najmniej 10 przedstawicieli oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy):

Tabela 5 – Ranking zawodów wg wskaźnika długotrwałego bezrobocia

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY- RAZEM	WSKAŹNIK DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA
Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu			2673	307	11,49%
1.	"122401"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	1	1	100,00%
2.	"233201"	Nauczyciel przedszkola	1	1	100,00%
3.	"712901"	Konserwator budynków	1	1	100,00%
4.	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	3	2	66,67%
5.	"916201"	Robotnik placowy	3	2	66,67%
6.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	6	3	50,00%
7.	"913204"	Pomoc kuchenna	9	4	44,44%
8.	"915206"	Woźny	5	2	40,00%
9.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	19	7	36,84%
10.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	3	1	33,33%
11.	"714103"	Malarz – tapeciarz	15	5	33,33%

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2009 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY- RAZEM	WSKAŹNIK DŁUGOTRWĄŁEGO BEZROBOCIA
12.	"913206"	Salowa	22	6	27,27%
13.	"512301"	Bufetowy [barman]	27	7	25,93%
14.	"913207"	Sprzątaczk	35	9	25,71%
15.	"914103"	Robotnik gospodarczy	39	10	25,64%
16.	"512302"	Kelner	32	8	25,00%
17.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	28	7	25,00%
18.	"931102"	Robotnik naziemny [górnictwo]	12	3	25,00%
19.	"743604"	Szwaczka	31	7	22,58%
20.	"743304"	Krawiec	63	14	22,22%
21.	"712301"	Cieśla	19	4	21,05%
22.	"712102"	Murarz	30	6	20,00%
23.	"742207"	Stolarz meblowy	10	2	20,00%
24.	"711101"	Górník eksploatacji podziemnej	77	15	19,48%
25.	"722204"	Ślusarz	47	9	19,15%
26.	"722304"	Tokarz	17	3	17,65%
27.	"346104"	Pracownik socjalny	12	2	16,67%
28.	"931301"	Robotnik budowlany	54	9	16,67%
29.	"522107"	Sprzedawca	333	54	16,22%
30.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	13	2	15,38%
31.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	88	13	14,77%
32.	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	14	2	14,29%
33.	"512202"	Kucharz małej gastronomii	14	2	14,29%
34.	"512201"	Kucharz	65	9	13,85%
35.	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	8	1	12,50%
36.	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	18	2	11,11%
37.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	64	7	10,94%
38.	"741203"	Piekarz	29	3	10,34%
39.	"244105"	Socjolog	10	1	10,00%
40.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	30	3	10,00%
41.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	21	2	9,52%
42.	"311302"	Technik elektryk	12	1	8,33%
43.	"741201"	Cukiernik	29	2	6,90%
44.	"247901"	Specjalista administracji publicznej	15	1	6,67%
45.	"413103"	Magazynier	16	1	6,25%
46.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	17	1	5,88%
47.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	20	1	5,00%
48.	"000000"	Bez zawodu	902	43	4,77%
49.	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	21	1	4,76%
50.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	51	2	3,92%

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-RAZEM	WSKAŹNIK DŁUGOTRWĄŁEGO BEZROBOCIA
51.	"244104"	Pedagog	26	1	3,85%
52.	"311502"	Technik mechanik	26	1	3,85%
53.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	38	1	2,63%
54.	"223903"	Fizjoterapeuta	1	0	0,00%
55.	"224101"	Pielęgniarka	3	0	0,00%
56.	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	13	0	0,00%
57.	"311204"	Technik budownictwa	13	0	0,00%
58.	"312102"	Technik informatyk	19	0	0,00%
59.	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	2	0	0,00%
60.	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	2	0	0,00%
61.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	11	0	0,00%
62.	"411101"	Sekretarka	1	0	0,00%
63.	"421102"	Kasjer handlowy	10	0	0,00%
64.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	8	0	0,00%
65.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	10	0	0,00%
66.	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	1	0	0,00%
67.	"712401"	Brukarz	2	0	0,00%
68.	"714101"	Malarz budowlany	15	0	0,00%
69.	"721303"	Blacharz samochodowy	11	0	0,00%
70.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	13	0	0,00%
71.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	8	0	0,00%
72.	"742204"	Stolarz	11	0	0,00%
73.	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0,00%
74.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	8	0	0,00%
75.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	7	0	0,00%
76.	"932106"	Sortowacz	1	0	0,00%
77.	"241903"	Doradca podatkowy	0	0	#DZIEL/0!
78.	"245207"	Projektant wzornictwa przemysłowego	0	0	#DZIEL/0!
79.	"341504"	Telemarketer	0	0	#DZIEL/0!
80.	"345390"	Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej	0	0	#DZIEL/0!
81.	"711190"	Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0	0	#DZIEL/0!
82.	"711201"	Strzałowy	0	0	#DZIEL/0!
83.	"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	0	0	#DZIEL/0!
84.	"827490"	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	0	0	#DZIEL/0!
85.	"915108"	Kolporter	0	0	#DZIEL/0!

Ranking zawodów według liczby ofert pracy

Rozdział ten zawiera ranking zawodów według liczby ofert ewidencjonowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu Zdroju w 2009r. W 2009 roku pozyskano 2712 ofert pracy (w rankingu uwzględniono zawody, które miały co najmniej 10 przedstawicieli oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy).

Tabela 6 - Ranking zawodów wg liczby ofert pracy

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	OFERTY W 2009
Ogółem			2712
Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu			2293
1.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	395
2.	"522107"	Sprzedawca	216
3.	"913207"	Sprzątaczką	165
4.	"711101"	Górnika eksploatacji podziemnej	116
5.	"421102"	Kasjer handlowy	95
6.	"931301"	Robotnik budowlany	86
7.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	71
8.	"914103"	Robotnik gospodarczy	53
9.	"712901"	Konserwator budynków	48
10.	"722204"	Ślusarz	44
11.	"512201"	Kucharz	38
12.	"245207"	Projektant wzornictwa przemysłowego	37
13.	"913204"	Pomoc kuchenna	37
14.	"915206"	Woźny	32
15.	"413103"	Magazynier	31
16.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	31
17.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	30
18.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	28
19.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	28
20.	"224101"	Pielęgniarka	28
21.	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	27
22.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	26
23.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	26
24.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	26
25.	"712102"	Murarz	25
26.	"711190"	Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	22
27.	"711201"	Strzałowy	21
28.	"512302"	Kelner	21
29.	"512301"	Bufetowy [barman]	20
30.	"743304"	Krawiec	20
31.	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	20
32.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	20

33.	"742204"	Stolarz	19
34.	"741201"	Cukiernik	17
35.	"345390"	Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej	16
36.	"233201"	Nauczyciel przedszkola	16
37.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	15
38.	"341504"	Telemarketer	14
39.	"916201"	Robotnik placowy	14
40.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	14
41.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	14
42.	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	14
43.	"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	13
44.	"741203"	Piekarz	13
45.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	13
46.	"411101"	Sekretarka	13
47.	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	13
48.	"712401"	Brukarz	13
49.	"932106"	Sortowacz	13
50.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	12
51.	"915108"	Kolporter	11
52.	"241903"	Doradca podatkowy	10
53.	"827490"	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	10
54.	"122401"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	10
55.	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	10
56.	"722304"	Tokarz	10
57.	"223903"	Fizjoterapeuta	10
58.	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	10
59.	"714101"	Malarz budowlany	9
60.	"743604"	Szwaczka	8
61.	"712301"	Cieśla	8
62.	"714103"	Malarz – tapeciarz	6
63.	"913206"	Salowa	6
64.	"312102"	Technik informatyk	6
65.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	6
66.	"244104"	Pedagog	4
67.	"311204"	Technik budownictwa	4
68.	"742207"	Stolarz meblowy	3
69.	"346104"	Pracownik socjalny	3
70.	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	3
71.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	2
72.	"721303"	Blacharz samochodowy	2
73.	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1
74.	"512202"	Kucharz małej gastronomii	1
75.	"311502"	Technik mechanik	1
76.	"931102"	Robotnik naziemny [górnictwo]	0

77.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0
78.	"244105"	Socjolog	0
79.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0
80.	"311302"	Technik elektryk	0
81.	"247901"	Specjalista administracji publicznej	0
82.	"000000"	Bez zawodu	0
83.	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	0
84.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	0
85.	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0

Bezrobotni i oferty pracy wg PKD

Poniższa tabela zawiera zestawienie liczby bezrobotnych zarejestrowanych w 2009r. (napływ) oraz liczby ofert pracy zgłoszonych w tym okresie według Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Tabela 7 – Bezrobotni i oferty wg PKD

SEKCJA PKD	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W I-PÓŁROCZU	OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W I-PÓŁROCZU
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6	7
Górnictwo i wydobywanie	269	49
Przetwórstwo przemysłowe	693	444
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	12	3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	99	36
Budownictwo	670	205
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1279	665
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	237	73
Transport i gospodarka magazynowa	121	51
Informacja i komunikacja	25	32
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	87	94
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	77	84
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	125	133
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	188	145
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	119	210
Edukacja	143	237
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	101	129
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29	55
Pozostała działalność usługowa	403	60
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	850	0
Ogółem	5534	2712

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Wszystkie wartości podawane w tym rozdziale odnoszą się do wskaźnika intensywności nadwyżki / deficytu zawodu. Przyjęto, że zawody o wskaźniku $x < 0,9$ to zawody nadwyżkowe; $x > 1,1$ to zawody deficytowe; pozostałe to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy).

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1.

Tabela 8 – Zawody deficytowe

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY ZGŁOSZONYCH W I- PÓŁROCZU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W I- PÓŁROCZU	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"712901"	Konserwator budynków	4	0,1667	24
2.	"711190"	Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1,8333	0,0833	22
3.	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	2,25	0,1667	13,5
4.	"122401"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0,8333	0,0833	10
5.	"915206"	Woźny	2,6667	0,3333	8
6.	"713604"	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	1,25	0,1667	7,5
7.	"411101"	Sekretarka	1,0833	0,1667	6,5
8.	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	1,0833	0,1667	6,5
9.	"932106"	Sortowacz	1,0833	0,1667	6,5
10.	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1667	0,3333	3,5
11.	"421102"	Kasjer handlowy	7,9167	2,3333	3,3929
12.	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0,8333	0,25	3,3333
13.	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	0,8333	0,25	3,3333
14.	"233201"	Nauczyciel przedszkola	1,3333	0,4167	3,2
15.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	32,9167	11,25	2,9259
16.	"913207"	Sprzątaczką	13,75	5,25	2,619
17.	"224101"	Pielęgniarka	2,3333	0,9167	2,5455
18.	"223903"	Fizjoterapeuta	0,8333	0,3333	2,5
19.	"913204"	Pomoc kuchenna	3,0833	1,4167	2,1765
20.	"712401"	Brukarz	1,0833	0,5	2,1667
21.	"916201"	Robotnik placowy	1,1667	0,5833	2
22.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	2,5	1,5833	1,5789
23.	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	1,6667	1,1667	1,4286

24.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	1,1667	0,9167	1,2727
25.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2,3333	1,8333	1,2727
26.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	2,5833	2,25	1,1481

W poniższej tabeli ujęto zawody skrajnie deficytowe, w których zgłoszono oferty pracy, natomiast nie rejestrowano w nim bezrobotnych.

Tabela 9 – Zawody skrajnie deficytowe

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"241903"	Doradca podatkowy	0,8333	0	MAX
2.	"245207"	Projektant wzornictwa przemysłowego	3,0833	0	MAX
3.	"341504"	Telemarketer	1,1667	0	MAX
4.	"345390"	Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej	1,3333	0	MAX
5.	"711201"	Strzałowy	1,75	0	MAX
6.	"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	1,0833	0	MAX
7.	"827490"	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	0,8333	0	MAX
8.	"915108"	Kolporter	0,9167	0	MAX

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytowości (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9.

Tabela 10 – Zawody nadwyżkowe

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"311502"	Technik mechanik	0,0833	4,8333	0,0172
2.	"512202"	Kucharz małej gastronomii	0,0833	3	0,0278
3.	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0833	2,5833	0,0323
4.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,1667	5	0,0333
5.	"244104"	Pedagog	0,3333	7,1667	0,0465
6.	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	0,25	3,5833	0,0698
7.	"721303"	Blacharz samochodowy	0,1667	2,3333	0,0714

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2009 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
8.	"311204"	Technik budownictwa	0,3333	2,5	0,1333
9.	"312102"	Technik informatyk	0,5	3,4167	0,1463
10.	"742207"	Stolarz meblowy	0,25	1,6667	0,15
11.	"346104"	Pracownik socjalny	0,25	1,5833	0,1579
12.	"743304"	Krawiec	1,6667	9,4167	0,177
13.	"741203"	Piekarz	1,0833	5,75	0,1884
14.	"743604"	Szwaczka	0,6667	3,1667	0,2105
15.	"712301"	Cieśla	0,6667	3,0833	0,2162
16.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,5	2,1667	0,2308
17.	"913206"	Salowa	0,5	2,1667	0,2308
18.	"512302"	Kelner	1,75	7,4167	0,236
19.	"714101"	Malarz budowlany	0,75	3,1667	0,2368
20.	"512201"	Kucharz	3,1667	10,5	0,3016
21.	"741201"	Cukiernik	1,4167	4,5	0,3148
22.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	1,0833	3,4167	0,3171
23.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	2,3333	7,1667	0,3256
24.	"522107"	Sprzedawca	18	55,0833	0,3268
25.	"714103"	Malarz – tapeciarz	0,5	1,5	0,3333
26.	"512301"	Bufetowy [barman]	1,6667	4,8333	0,3448
27.	"722304"	Tokarz	0,8333	2,3333	0,3571
28.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	2,1667	5,3333	0,4062
29.	"712102"	Murarz	2,0833	5,0833	0,4098
30.	"722204"	Ślusarz	3,6667	8,5833	0,4272
31.	"742204"	Stolarz	1,5833	2,8333	0,5588
32.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	1	1,75	0,5714
33.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	1,1667	2	0,5833
34.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	2,1667	3,3333	0,65
35.	"413103"	Magazynier	2,5833	3,75	0,6889
36.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	5,9167	7,8333	0,7553
37.	"931301"	Robotnik budowlany	7,1667	8,6667	0,8269
38.	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	9,6667	11,25	0,8593

W ewidencji urzędu są także zarejestrowane osoby w zawodach, dla których nie było ofert pracy w zawodzie. Te skrajnie nadwyżkowe zawody są przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11 – Zawody skrajnie nadwyżkowe

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"000000"	Bez zawodu	0	195,5833	0
2.	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0	2,5833	0
3.	"244105"	Socjolog	0	2,3333	0
4.	"247901"	Specjalista administracji publicznej	0	2,4167	0
5.	"311302"	Technik elektryk	0	2,3333	0
6.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0	5,5	0
7.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0	15,25	0
8.	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	0	2,5833	0
9.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	0	9,75	0
10.	"931102"	Robotnik naziemny [górnictwo]	0	2,0833	0

Przedstawiciele zawodów nadwyżkowych oraz skrajnie nadwyżkowych powinni zwrócić szczególną uwagę na zawody pokrewne, których wykonywanie umożliwiają ich obecne kwalifikacje, lub do wykonywania których niezbędne jest jedynie niewielkie uzupełnienie kwalifikacji formalnych lub doświadczenia. Jest to szansa na wydobyć się z trudnej sytuacji osoby poszukującej pracy w zawodzie, w którym pojawia się mniej ofert pracy, niż jest chętnych do jej wykonywania. Najistotniejsza jest chęć do uzupełnienia swoich kwalifikacji oraz otwartość na oferty pracy niekoniecznie dokładnie odpowiadające posiadanemu zawodowi.

Krytyczna jest sytuacja osób posiadających zawód nadwyżkowy sklasyfikowany w grupie zawodów rozpoczynających się od cyfry 9 (prace proste): nie posiadają one kwalifikacji formalnych, często łączy się to z nieznaną zasadami panującymi na rynku pracy, co utrudnia poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Przez **zawód zrównoważony** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody zrównoważone to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

Tabela 12 – Zawody zrównoważone

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY ZGŁOSZONYCH W I- PÓŁROCZU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W I- PÓŁROCZU	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1	"914103"	Robotnik gospodarczy	4,4167	4,8333	0,9138

2	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	2,1667	2,25	0,963
3	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	1,6667	1,5833	1,0526

Równowaga jest stanem idealnym, w którym żadna ze stron uczestniczących w grze rynkowej nie jest dyskryminowana, ani uprzywilejowana.

PODSUMOWANIE

Niniejsze badanie objęło 2009 rok na jastrzębskim rynku pracy.

Największą grupą wśród jastrzębskich bezrobotnych są osoby bez zawodu (902 os. – 27,23%), najliczniej reprezentowanym zawodem jest sprzedawca (333 os. – 10,05% bezrobotnych). Sprzedawca jest zawodem mocno sfeminizowanym (91,29%). Zawody, w których zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych (powyżej 50 osób) to – poza sprzedawcą – asystent ekonomiczny, górnik eksploatacji podziemnej, kucharz, pracownik biurowy, krawiec, robotnik budowlany, robotnik górniczy dołowy. Wyodrębniono zawody reprezentowane przez co najmniej 10 osób bezrobotnych, których przedstawiciele najczęściej dotyka długotrwałe bezrobocie (powyżej roku) – są to głównie zawody z grupy prac prostych, niewymagających kwalifikacji: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, sprzątacza, salowa, robotnik gospodarczy.

Najwięcej ofert pracy pojawiło się w zawodach: pracownik biurowy, sprzedawca, sprzątacza, górnik eksploatacji podziemnej, kasjer handlowy. Zawody najczęściej poszukiwane znajdują swoje odzwierciedlenie w zawodach reprezentowanych przez bezrobotnych, co oznacza dobre dopasowanie poziomu podaży i popytu na pracę. Jednak analiza napływu bezrobotnych (świadczącego m.in. o rotacji na stanowiskach w danym zawodzie) wskazuje na nieadekwatność w zakresie podaży i popytu na pracę w zawodach: sprzedawca, asystent ekonomiczny, górnik eksploatacji podziemnej, pracownik biurowy. Sugerujemy dwa źródła problemów z zaspokojeniem potrzeb rynku pracy w tych zawodach:

- problemy związane z kwalifikacjami i oczekiwaniami bezrobotnych (zdezaktualizowane kwalifikacje, brak doświadczenia zawodowego, zbyt wysokie oczekiwania finansowe);
- problemy związane z oczekiwaniami i wymaganiami pracodawców (zbyt niskie wynagrodzenie, praca w godzinach nadliczbowych, praca na podstawie umów cywilno-prawnych lub na stanowiskach refundowanych przez PUP, np. staże).

Rozwiązaniem byłoby poprawienie poziomu kwalifikacji bezrobotnych (szkolenia, umożliwienie nabycia doświadczenia zawodowego) oraz korekta jakości ofert pracy (która leży jednak poza możliwościami wpływu urzędu pracy).

Ranking zawodów kształtuje się następująco:

- **zawody deficytowe:** Konserwator budynków, Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, Agent ubezpieczeniowy, Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym, Woźny, Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, Sekretarka, Sprzedawca w stacji paliw, Sortowacz;
- **zawody nadwyżkowe:** Technik mechanik, Kucharz małej gastronomii, Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani, Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec), Pedagog, Mechanik maszyn i urządzeń górniczych, Blacharz samochodowy.

Warto podkreślić, że z analizy danych wynika potrzeba elastyczności i dostosowywania się do warunków panujących na rynku. Zarówno bezrobotni (zwłaszcza przedstawiciele zawodów nadwyżkowych), jak i pracodawcy (szczególnie ci, oferujący stanowiska pracy w zawodach deficytowych) powinni doceniać umiejętności przekwalifikowania się oraz wartość adaptacji, dzięki czemu łatwiejsze będzie osiągnięcie równowagi na lokalnym rynku pracy.

Aneks

Spis zawodów ujętych w raporcie

1. "000000" Bez zawodu
2. "122401" Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym
3. "223903" Fizjoterapeuta
4. "224101" Pielęgniarka
5. "233201" Nauczyciel przedszkola
6. "241903" Doradca podatkowy
7. "241912" Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]
8. "241915" Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych
9. "241990" Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
10. "244104" Pedagog
11. "244105" Socjolog
12. "245207" Projektant wzornictwa przemysłowego
13. "247901" Specjalista administracji publicznej
14. "311204" Technik budownictwa
15. "311302" Technik elektryk
16. "311502" Technik mechanik
17. "312102" Technik informatyk
18. "321402" Technik żywienia i gospodarstwa domowego
19. "341201" Agent ubezpieczeniowy
20. "341401" Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]
21. "341501" Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]
22. "341503" Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]
23. "341504" Telemarketer
24. "341902" Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]
25. "343101" Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]
26. "343201" Księgowy [samodzielny]
27. "345390" Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej
28. "346104" Pracownik socjalny
29. "411101" Sekretarka
30. "413103" Magazynier
31. "419101" Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]
32. "421102" Kasjer handlowy
33. "512201" Kucharz
34. "512202" Kucharz małej gastronomii
35. "512301" Bufetowy [barman]
36. "512302" Kelner
37. "514102" Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]
38. "514103" Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]
39. "515902" Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]
40. "522107" Sprzedawca
41. "522108" Sprzedawca w stacji paliw
42. "641101" Rolnik pracujący na własne potrzeby
43. "711101" Górnik eksploatacji podziemnej
44. "711190" Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
45. "711201" Strzałowy
46. "712102" Murarz
47. "712301" Cieśla
48. "712401" Brukarz
49. "712901" Konserwator budynków
50. "713604" Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych
51. "714101" Malarz budowlany
52. "714103" Malarz – tapeciarz
53. "721202" Spawacz ręczny gazowy
54. "721303" Blacharz samochodowy
55. "722204" Ślusarz
56. "722290" Pozostali ślusarze i pokrewni
57. "722304" Tokarz
58. "723105" Mechanik samochodów osobowych
59. "723106" Mechanik pojazdów samochodowych
60. "723303" Mechanik maszyn i urządzeń górniczych
61. "724201" Elektromonter [elektryk] zakładowy
62. "724301" Elektromonter instalacji elektrycznych
63. "741201" Cukiernik
64. "741203" Piekarz
65. "742204" Stolarz
66. "742207" Stolarz meblowy
67. "743304" Krawiec
68. "743604" Szwaczka

- 69. "827490" Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych
- 70. "829190" Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani
- 71. "832101" Kierowca samochodu osobowego
- 72. "832302" Kierowca samochodu ciężarowego
- 73. "833204" Operator sprzętu do robót ziemnych
- 74. "913204" Pomoc kuchenna
- 75. "913206" Salowa
- 76. "913207" Sprzątaczką
- 77. "914103" Robotnik gospodarczy
- 78. "915108" Kolporter
- 79. "915206" Woźny
- 80. "916201" Robotnik placowy
- 81. "931101" Robotnik górniczy dołowy
- 82. "931102" Robotnik naziemny [górnictwo]
- 83. "931301" Robotnik budowlany
- 84. "932104" Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym
- 85. "932106" Sortowacz

Spis tabel

TABELA 1 – DOBÓR PRÓBY WG STRUKTURY WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH	6
TABELA 2 – DOBÓR PRÓBY WG LICZBY OFERT PRACY	6
TABELA 3 – STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG ZAWODÓW	8
TABELA 4 – NAPŁYW BEZROBOTNYCH WG ZAWODÓW	10
TABELA 5 – RANKING ZAWODÓW WG WSKAŹNIKA DŁUGOTRWĄŁEGO BEZROBOCIA	13
TABELA 6 – RANKING ZAWODÓW WG LICZBY OFERT PRACY	16
TABELA 7 – BEZROBOTNI I OFERTY WG PKD	19
TABELA 8 – ZAWODY DEFICYTOWE	20
TABELA 9 – ZAWODY SKRAJNIE DEFICYTOWE	21
TABELA 10 – ZAWODY NADWYŻKOWE	21
TABELA 11 – ZAWODY SKRAJNIE NADWYŻKOWE	23
TABELA 12 – ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	23